

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
KMETIJSKE TRGE IN RAZVOJ PODEŽELJA

tel.: 01 580 77 92, aktrp@gov.si

IZVAJANJE INTERVENCIJ V SEKTORJU SADJA IN ZELENJAVE IZ STRATEŠKEGA NAČRTA SKUPNE KMETIJSKE POLITIKE 2023 – 2027

MAREC 2025

1. UVOD	3
2. NAMEN	4
3. ČLANSTVO, POGOJI, VLOGA IN PRIZNANJE ORGANIZACIJ PROIZVAJALCEV V SEKTORJU SADJA IN ZELENJAVE	5
3.1 Pogoji za priznanje OP v sektorju sadje in zelenjave.....	5
3.2 Članstvo v OP.....	5
3.3 Odobritev operativnega programa.....	6
4. IZVAJANJE INTERVENCIJ V SEKTORJU SADJA IN ZELENJAVE IZ STRATEŠKEGA NAČRTA SKP 2023- 2027	7
4.1 Vlagatelj in upravičenci za financiranje operativnega programa.....	7
4.2 Pogoji za pridobitev podpore in izplačilo sredstev.....	7
4.3 Upravičeni stroški in neupravičeni stroški.....	7
4.4 Intervencije in podintervencije za izvajanje operativnega programa, njihov namen in upravičeni stroški.....	9
4.5 Finančne določbe in stopnje sofinanciranja po posameznih intervencijah in podintervencijah.....	17
4.6 Financiranje in vodenje operativnega sklada OP.....	18
5. PODROBNEJŠI POSTOPEK PRIDOBITVE SREDSTEV SOFINANCIRANJA	19
5.1 Vloga za financiranje operativnega programa.....	19
5.2 Rok za vložitev vloge za financiranje operativnega programa in odločba o pravici do sredstev.....	20
5.3 Pridobitev sredstev na podlagi poročila in rok za vložitev poročila.....	21
5.4 Hramba dokumentacije in obveznosti upravičenca.....	24
6. KONTROLNI SISTEM	25
6.1 Nadzor in spremljanje izvedbe intervencij in podintervencij.....	25

1. UVOD

V programskem obdobju 2023–2027 bodo lahko priznane organizacije proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave, s potrjenim operativnim programom in oblikovanim operativnim skladom, vložile vloge za financiranje operativnega programa, v katerega so vključene posamezne intervencije in podintervencije.

Celoten postopek je sestavljen iz dveh delov, in sicer prvi del se nanaša za priznanje organizacije proizvajalcev in odobritev operativnega programa, ki ima pravno podlago v [Pravilniku o priznanju organizacij proizvajalcev in združenj organizacij proizvajalcev v sektorjih sadje in zelenjava, oljčno olje in namizne oljke ter hmelji](#) (Uradni list RS, št. 43/24) in ga bo izvajalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: MKGP).

Drugi del pa se nanaša na financiranje operativnega programa, izbranih intervencij in podintervencij znotraj operativnega programa, na podlagi [Uredbe o izvajanju intervencij v sektorju sadja in zelenjave iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027](#) (Uradni list RS, št. 109/24), ta del pa bo izvajala Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: Agencija).

POMEMBNO:

Če želi OP začeti z izvajanjem operativnega programa v sektorju sadja in zelenjave v letu 2026, mora biti OP v letu 2025 priznan in mora imeti potrjen operativni program najkasneje do 15. decembra 2025 s strani MKGP. Prav tako mora imeti OP oblikovan operativni sklad. Vlogo za odobritev operativnega programa mora OP na MKGP vložiti najkasneje do 15. septembra 2025.

OP pa mora do 15. septembra 2025 na agencijo vložiti vlogo za financiranje operativnega programa, na osnovi te vloge pa agencija izda odločbo o pravici do sredstev najpozneje do 15. decembra 2025, kjer se odloči o pravici do sredstev o financiranju intervencij in tudi obdobje financiranja operativnega programa. Pri vložitvi vloge za financiranje operativnega programa mora OP imeti že odobren program s strani MKGP.

Postopki MKGP in Agencije lahko potekajo vzporedno. OP, ki bo z izvajanjem operativnega programa začel v letu 2026, bo do 15. februarja 2027 moral poslati poročilo z dokazili o izvajanju intervencij in podintervencij iz operativnega programa.

2. NAMEN

Namen organizacije proizvajalcev (v nadaljnjem besedilu: OP) je načrtovanje in organizacija proizvodnje, prilagajanje proizvodnje povpraševanju, zlasti glede kakovosti in količine, optimizacija stroškov proizvodnje in donosnosti naložb ter stabiliziranje cen proizvajalcev.

Prav tako je tudi namen OP povečanje koncentracije ponudbe in dajanje proizvodov na trg, vključno z neposrednim trženjem, izboljšanje konkurenčnosti, zlasti z modernizacijo raziskav in razvoja na področju trajnostnih proizvodnih metod, vključno z odpornostjo na škodljivce in bolezni živali, inovativnimi praksami in pridelovalnimi tehnikami, ki spodbujajo gospodarsko konkurenčnost in krepijo razvoj trga.

OP bodo lahko prispevale tudi k blaženju podnebnih sprememb in prilagajanju nanje, varstvu in krepitvi biotske raznovrstnosti ter trajnostni rabi naravnih virov, zlasti varstva vode, tal in zraka, spodbujanju konkurenčnosti in krepitvi odnosov v verigi.

3. ČLANSTVO, POGOJI, VLOGA IN PRIZNANJE ORGANIZACIJ PROIZVAJALCEV V SEKTORJU SADJA IN ZELENJAVE

[Pravilnik o priznanju organizacij proizvajalcev in združenj organizacij proizvajalcev v sektorjih sadje in zelenjava, oljčno olje in namizne oljke ter hmelj](#) (Uradni list RS, št. 43/24); v nadaljevanju Pravilnik) določa pogoje in postopke za priznanje OP.

3.1 Pogoji za priznanje OP v sektorju sadje in zelenjave

OP za sadje in zelenjavo mora imeti najmanj 10 članov proizvajalcev, najmanjša vrednost tržne proizvodnje mora znašati 500 tisoč evrov.

OP za sadje in zelenjavo - proizvodi za predelavo mora imeti 8 članov proizvajalcev in najmanjša vrednost tržne proizvodnje mora znašati 400.000 evrov.

OP se lahko ustanovijo tudi za gobe, gomoljike ali zelišča, vključujejo najmanj 6 članov in njihova najmanjša vrednost tržne proizvodnje znaša 75.000 evrov.

OP za koščičarje, kaki, jagodičevje ali lupinarje mora vključevati najmanj 8 proizvajalcev, najmanjša vrednost tržne proizvodnje znaša 100.000 evrov.

OP za pridelavo sadja v ekstenzivnih nasadih: najmanjše število članov proizvajalcev je 8 in najmanjša vrednost tržne proizvodnje znaša 75.000 evrov.

Vstopni pogoji za ustanovitev OP pa **se prepolovijo, če so vsi člani proizvajalci vključeni v kontrolo ekološke pridelave ali so v preusmeritvi v ekološko pridelavo.**

Vrednost tržne proizvodnje za namen priznanja OP se ob oddaji vloge za priznanje **določi iz izračuna standardnega prihodka** kmetijskih gospodarstev, ali na podlagi **dokazil o trženju proizvodov razvidnih iz računovodskih izkazov**. Pri izračunu po posameznem članu OP se upoštevajo le proizvodi iz sektorja, za katerega OP vlaga priznanje, za leto pred letom vložitve vloge za priznanje OP oziroma na podlagi računovodskih izkazov za leto pred letom vložitve vloge za priznanje.

Vrednosti tržne proizvodnje morajo izpolniti vsi člani OP skupaj, pri čemer mora vsak član OP prispevati k izpolnjevanju tega pogoja, kar mora biti razvidno iz računovodskih izkazov.

3.2 Članstvo v OP

Član OP je lahko **član le ene OP** za isti sektor in za isti sektor ne sme biti član skupin proizvajalcev iz predpisa, ki ureja skupine proizvajalcev.

Član OP je **nosilec kmetijskega gospodarstva**, ki mora biti vpisan v register kmetijskih gospodarstev v koledarskem letu pred vložitvijo vloge za priznanje OP ter skozi celotno obdobje članstva v OP.

Član OP **mora vlagati zbirno vlogo za izvedbo intervencij kmetijske politike**, v koledarskem letu pred vložitvijo vloge za priznanje OP ter skozi celotno obdobje članstva v OP.

Za članstvo v OP se zaprosi s pristopno izjavo. [PRILOGA: PRISTOPNA IZJAVA ZA ČLANSTVO V ORGANIZACIJI PROIZVAJALCEV/ZDRUŽENJU ORGANIZACIJ PROIZVAJALCEV](#), ki traja najmanj eno leto od podpisane pristopne izjave. V OP lahko vstopi nov član kadarkoli med njenim delovanjem s pristopno izjavo. Član OP, ki vstopi v OP med njenim delovanjem, mora tudi biti nosilec kmetijskega gospodarstva in vpisan v RKG ter vlagati zbirno vlogo.

Z izstopno izjavo član prekine sodelovanje v OP, vendar mora članstvo trajati vsaj eno leto. Do spremembe članstva lahko pride kadarkoli v koledarskem letu. Sprememba članstva se upošteva v letu, ko je član vstopil v OP ali izstopil iz nje.

Član OP mora vsako koledarsko leto najmanj 75 % svojih proizvodov tržiti preko OP, kar je razvidno iz računovodskih izkazov.

Posamezni član OP ima lahko največ 49 % vseh glasovalnih pravic in največ 49 % lastništva OP. Medtem ko član OP, ki je pravna oseba, lahko ima več kot 49 % lastništva OP, pri čemer so njegove glasovalne pravice omejene na največ 49 % vseh glasovalnih pravic.

3.3 Odobritev operativnega programa

Vloga za odobritev operativnega programa se vloži na **Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano najkasneje do 15. septembra pred letom** v katerem se začne izvajati operativni program. **Vloga se lahko vložita istočasno z vlogo za priznanje OP.**

Operativni program odobren do 15. decembra se lahko začne izvajati 1. januarja naslednje leto.

4. IZVAJANJE INTERVENCIJ V SEKTORJU SADJA IN ZELENJAVE IZ STRATEŠKEGA NAČRTA SKP 2023- 2027

4.1 Vlagatelj in upravičenci za financiranje operativnega programa

Vlagatelj vloge za financiranje operativnega programa je OP, ki je priznan v sektorju sadje in zelenjava. Upravičenec je vlagatelj, ki izpolnjuje pogoje za pridobitev sredstev in pogoje iz posameznih intervencij in podintervencij iz [Uredba o izvajanju intervencij v sektorju sadja in zelenjave iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027.](#)

4.2 Pogoji za pridobitev podpore in izplačilo sredstev

Vlagatelj je upravičen do finančne pomoči pri intervencijah in podintervencijah, vključenih v operativni program, če ob vložitvi vloge za financiranje operativnega programa in v celotnem obdobju izvajanja operativnega programa izpolnjuje naslednje pogoje:

- **je priznan kot OP v sektorju sadje in zelenjava;**
- **ima odločbo o odobritvi operativnega programa** v skladu s pravilnikom, ki ureja priznanje OP, in uveljavlja financiranje intervencij in podintervencij, ki so vključene v operativni program;
- ima za namen izvajanja intervencij in podintervencij **vzpostavljen operativni sklad, v katerem so zbrani finančni prispevki članov OP oziroma same OP**, iz katerih OP financira izvajanje intervencij iz operativnega programa;
- **ima odprt transakcijski račun** za nakazilo dodeljenih sredstev v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo in račun uporablja za financiranje in vodenje operativnega sklada;
- mu ni dodeljena finančna pomoč za isti sektor iz intervencije spodbujanje kolektivnih oblik sodelovanja v kmetijskem in gozdarskem sektorju iz SN SKP;
- ne uveljavlja ali ni uveljavljal stroškov, za katere je prejel podporo iz drugih virov;
- **nima neporavnanih obveznih dajatev** in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v višini 50 eurov ali več v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo;
- **ni v postopku zaradi insolventnosti** ali postopku prisilnega prenehanja, kakor ju določa zakon, ki ureja finančno poslovanje;
- **vodi ločeno računovodstvo** za priznано OP.

4.3 Upravičeni stroški in neupravičeni stroški

Upravičeni stroški so stroški, ki nastanejo v zvezi z izvedbo intervencij in podintervencij in so vključene v operativni program.

Obdobje upravičenosti stroškov traja od odobritve operativnega programa do zaključka izvajanja operativnega programa.

Za namen določitve višine upravičenih stroškov pri intervencijah in podintervencijah **mora upravičenec priložiti tržno primerljive pisne ponudbe najmanj treh ponudnikov**, razen za upravne stroške, stroške osebja ter stroške iz intervencij umik s trga za brezplačno razdelitev, opustitev spravila in zavarovanje letine in proizvodnje. **Pri določitvi višine upravičenih stroškov se upošteva ponudba z najnižjo ceno.**

Upravni stroški, ki nastanejo v zvezi s pripravo, izvajanjem ali spremljanjem posamezne intervencije lahko znašajo do 4% upravičenih stroškov izvedene intervencije ali podintervencije.

Za manjše stroške, kjer **upravičeni strošek znaša do 2.000 evrov** brez DDV, zadostuje, da **vlagatelj priloži eno pisno ponudbo**, eno vabilo k dajanju ponudb, katalog ali oglas v skladu z zakonom, ki ureja obligacijska razmerja.

Stroški osebja so upravičeni do podpore, če so nastali v zvezi s pripravo, izvajanjem ali spremljanjem posamezne intervencije. Upravičeni stroški so stroški osebja, ki ga je najel upravičenec, ali stroški zaposlenih v OP, ki se izračunajo tako, da se zadnji evidentirani letni bruto stroški zaposlitve posameznih zaposlenih, ki so delali pri izvajanju intervencije in podintervencije, delijo s 1.720 urami ali sorazmerno v primeru zaposlenih s krajšim delovnim časom.

Pri naložbah so upravičeni splošni stroški, ki so neposredno povezani s pripravo in izvedbo naložbe, med katere spadajo plačila storitev arhitektov, inženirjev in svetovalcev, stroški pridobitve gradbene, projektne ali tehnične dokumentacije, stroški izdelave poslovnega načrta, plačila storitev svetovanja v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški študij izvedljivosti, stroški geodetskih in agronomskih del ter stroški nadzora nad izvedbo gradbenih in obrtniških del.

Neupravičeni stroški za financiranja operativnega programa so:

- stroški, ki niso povezani z aktivnostmi OP in sektorjem sadja in zelenjave;
- stroški, nastali zunaj območja RS, razen stroški, vezani na intervencije svetovanje in tehnična pomoč, usposabljanje in izmenjava dobrih praks in promocija, obveščanje in trženje;
- naložbe, ki se bodo uporabljale zunaj območja RS;
- stroški priprave vloge za financiranje operativnega programa in stroški priprave poročil o izvajanju intervencij in podintervencij iz operativnega programa;
- plačilo davkov, carin in dajatev pri uvozu;
- obresti na bančne stroške in stroške garancij;
- upravne takse;
- jubilejne nagrade in odpravnine;
- letne stimulacije in druge nagrade ter različne bonitete in solidarnostne pomoči;
- **stroški, nastali pred izdajo odločbe o pravicah do sredstev**;
- stroški, povezani s pogodbami o najemu, kot so marža najemodajalca, stroški refinanciranja obresti; in stroški s tem povezanih zavarovanj;
- stroški vinjete, parkirnine in stroški cestnin;
- stroški blaga oziroma storitev, za katere je izdan račun v skupni višini največ 25 evrov z DDV, razen za povračila stroškov na službenem potovanju.

Sredstva za intervencije in podintervencije se ne dodelijo, če je vlagatelj za iste upravičene stroške že prejel sredstva EU ali druga javna sredstva Republike Slovenije.

4.4 Intervencije in podintervencije za izvajanje operativnega programa, njihov namen in upravičeni stroški

OP lahko izvaja naslednje intervencije in podintervencije, ki jih vključi v operativni program:

1. Intervencija naložbe in raziskave

Intervencija naložbe in raziskave vključuje 7 podintervencij:

Podintervencija načrtovanje in organizacija proizvodnje podpira naložbe za namen načrtovanja in organizacije proizvodnje, ki omogočajo kakovostno proizvodnjo, **podpira predvsem vlaganje v tehnologije pridelave, s poudarkom na načrtovanju pridelave**. Ta podintervencija uresničuje cilj načrtovanje in organizacija proizvodnje, prilagajanje proizvodnje povpraševanju, zlasti glede kakovosti in količine, optimizacijo stroškov proizvodnje in donosnosti naložb ter stabiliziranje cen proizvajalcev. Upravičeni stroški za sofinanciranje naložb iz podintervencije načrtovanje in organizacija proizvodnje so stroški nakupa nove opreme, in sicer za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva.

Oprema, za katero je mogoče uveljavljati sofinanciranje nakupa:

1. **oprema za optimiziranje stroškov proizvodnje**,
2. **oprema za izboljšanje postopkov in tehnologij za izboljšanje kakovosti pridelkov**,
3. programska oprema za načrtovanje proizvodnje in
4. druga oprema, vezana na **izboljšanje načrtovanja proizvodnje**.

Podintervencija izboljšanje uporabe vode in gospodarjenje z njo je usmerjena predvsem v **zmanjševanje vplivov na kakovost vode zaradi intenzivne pridelave sadja in zelenjave** ter v namensko in potrebam prilagojeno uporabo vode in namakalnih tehnik, če je to potrebno. Podintervencija bo omogočila naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva, namenjena izboljšanju uporabe vode in odgovornemu gospodarjenju z njo, vključno z varčevanjem z vodo, varstvom vode in odvodnjavanjem.

Podintervencija uresničuje kmetijsko-okoljske-podnebne cilje.

Upravičeni stroški iz podintervencije izboljšanje uporabe vode in gospodarjenje z njo za sofinanciranje novih naložb v opredmetena in neopredmetena sredstva te podintervencije so:

1. **stroški tehnološke posodobitve** namakalnih sistemov,
2. stroški za pripravo in **gradnjo namakalnega sistema**,
3. **oprema za namakalne naprave** z učinkovitim vodnim izkoristkom,
4. stroški opreme za **črpališča** in transformatorske postaje,
5. splošni stroški,
6. stroški opreme za pršilne tehnike z majhnimi izgubami,
7. programska oprema za namakanje,
8. stroški za namen uvedbe postopkov in tehnologij za zmanjšanje porabe vode pri pridelavi sadja in zelenjave, vključno s pripravo pridelkov za prodajo (čiščenje porabljenih in odpadnih voda), in
9. druga oprema, vezana na izboljšanje uporabe vode in gospodarjenje z njo.

Pri tej podintervenciji **gre za naložbe v nove namakalne sisteme ter izboljšanje obstoječih namakalnih sistemov**. Do finančne pomoči so upravičene naložbe v tehnološke posodobitve namakalnih sistemov, pri katerih je izkazano, da so mogoči prihranki vode glede na tehnične parametre obstoječega objekta.

Upravičene so naložbe v namakalne sisteme, ki imajo:

1. **izkazan najmanj 15 % potencialni prihranek vode glede na tehnične parametre** obstoječega namakalnega sistema iz uredbe, ki ureja izvajanje intervencij s področja zemljiških operacij iz Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027;
2. **dosežen najmanj 50 % učinkovit prihranek vode od potencialnega prihranka vode** iz uredbe, ki ureja izvajanje intervencij s področja zemljiških operacij iz Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027.

Podintervencija zmanjševanje količin nerazgradljivih odpadkov pri procesu pridelave in predelave je usmerjena v zmanjševanje količin nerazgradljivih odpadkov, v možnost ponovne uporabe nerazgradljivih materialov in s tem pomembno prispeva k varovanju okolja ter ohranjanju in izboljšanju biotske raznovrstnosti kmetijskih habitatov in vrst. V okviru te podintervencije bodo upravičene naložbe z namenom zmanjšanja izpustov in odpadkov, izboljšanja uporabe stranskih proizvodov, vključno z njihovo ponovno uporabo in valorizacijo, ter ravnanje z odpadki, ob tem da se uresničuje kmetijsko-okoljske-podnebne cilje.

Upravičeni stroški so **stroški nakupa nove opreme**, in sicer za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva.

Oprema, za katero je mogoče uveljavljati sofinanciranje nakupa:

1. oprema za **preprečevanje nastajanja odpadkov pri pridelavi** (na primer biorazgradljive folije, biorazgradljive vrvice),
2. oprema za **preprečevanje nastajanja odpadkov pri predelavi in pripravi za trg** (na primer pakirna embalaža, označevanje blaga),
3. oprema za razvoj sistema ponovne uporabe potrošnega materiala za shranjevanje pridelkov,
4. oprema za predelavo organskih odpadkov (na primer kompostarne, oprema za drobljenje vej in ostankov pridelkov, oprema za predelavo odpadkov) in
5. druga oprema, ki je potrebna za zmanjševanje količin odpadkov pri procesu pridelave in predelave.

Podintervencija prilagoditev tehnologije pridelave sadja in zelenjave na podnebne spremembe podpira naložbe, ki preprečujejo škodo zaradi slabih vremenskih razmer ter spodbujajo razvoj in uporabo sort in praks ravnanja in s tem uresničuje kmetijsko-okoljske-podnebne cilje.

Upravičeni stroški za sofinanciranje novih naložb so:

1. stroški za **nakup in postavitve mreže proti toči v ureditev zaščite rastlin pred točo** (trajne rešitve za zaščito pred neugodnimi vremenskimi pojavi),
2. stroški za **nakup namakalne opreme in opreme za protislansko zaščito** v ureditev zaščite rastlin pred zmrzaljo (trajne rešitve pred neugodnimi vremenskimi pojavi),
3. stroški za nakup in postavitve **protiinsektne mreže**,
4. stroški za nakup zaščitne folije proti pokanju in ožigu plodov,
5. stroški v ureditev zaščite rastlin pred drugimi neugodnimi vremenskimi pojavi, na primer pozebo (trajne rešitve pred neugodnimi vremenskimi pojavi),
6. oprema za namakanje,
7. postavitve čebelnjakov in čmrljakov za optimalno oprasevanje (večanje odpornosti kmetijskih površin z oprasevanjem),
8. stroški za **nakup in postavitve rastlinjakov** ter pripadajoče opreme. Za rastlinjake se štejejo steklenjaki, plastenjaki in tuneli,
9. oprema za modernizacijo obstoječih rastlinjakov,
10. oprema in pripomočki za izvajanje opazovalno-napovedovalne dejavnosti,

11. računalniške naprave, programi z namenom prilagajanja na podnebne spremembe,
12. tehnična oprema za pridelavo na prostem in v pokritih površinah,
13. splošni stroški,
14. oprema za zaščito pred boleznimi in škodljivci, in
15. druge naložbe oziroma oprema, vezane na blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje.

Upravičeni posebni stroški pa so:

1. **stroški sadnih rastlin** (sadike, cepiči) podnebno prilagojenih sort:
 - priporočila Javne službe v sadjarstvu, dostopna na spletni strani Javne službe v sadjarstvu (<https://sadjarstvo.javneslužbe.si/publikacije-in-objave/sadni-izbor-2/>), ali
 - strokovna priporočila EU o izboru sort, dostopna na spletni strani kataloga rastlinskih sort EK (https://food.ec.europa.eu/plants/plant-reproductive-material/plant-variety-catalogues-databases-information-systems_en?prefLang=sl) in
2. **ekološko seme.**

Podintervencija ohranjanje tal pri pridelavi sadja in zelenjave, katere cilj je zmanjševanje negativnih vplivov na kakovost tal in biotsko raznolikost, ki so posledica pridelave sadja in zelenjave. Podpirale se bodo naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva z namenom ohranjanja tal, vključno s povečanjem zaloga ogljika v tleh in strukture tal, preprečevanje erozije ter zmanjšanje onesnaževal, vse z namenom, da se uresničuje kmetijsko-okoljske-podnebne cilje.

Upravičeni stroški iz podintervencije ohranjanje tal pri pridelavi sadja in zelenjave so stroški nakupa nove opreme za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva.

Oprema, za katero je mogoče uveljavljati sofinanciranje nakupa:

1. oprema za **obdelavo tal, setev**,
2. oprema za **odstranjevanje plevela**,
3. oprema za **precizno gnojenje**,
4. oprema za precizno aplikacijo sredstev za **zaščito rastlin**,
5. oprema za izboljšanje postopkov in tehnologij za ohranjanje, obnovo ali izboljšanje kakovosti tal,
6. druga oprema za obdelavo tal, setev, sajenje, nego in pobiranje pridelkov ter za ohranjanje tal, vključno s povečanjem zaloga ogljika v tleh.

Podintervencija izboljšanje kakovosti proizvodov podpira naložbe, ki vplivajo na izboljšanje kakovosti pridelkov in proizvodov, ter naložbe, ki omogočajo skladiščenje kmetijskih proizvodov tudi izven rastne sezone in s tem dobavljivost proizvodov skozi daljše časovno obdobje.

Prav tako se podpirajo naložbe, ki zagotavljajo zadostno koncentracijo ponudbe kmetijskih proizvodov, kar posledično zmanjšuje proizvodna, cenovna in dohodkovna nihanja in istočasno zagotavlja stabilnost izven sezone ponudbe. Pomemben je tudi učinkovit transport ter pravilno skladiščenje in ravnanje s pridelki.

Podintervencija izboljšanje kakovosti proizvodov uresničuje **cilj koncentracije ponudbe in dajanja proizvodov na trg**, vključno z neposrednim trženjem.

Upravičeni stroški iz podintervencije izboljšanje kakovosti proizvodov za sofinanciranje novih naložb v opredmetena in neopredmetena sredstva so:

1. **stroški za ureditev skladiščnih kapacitet** oziroma nakup opreme za namen skladiščenja ter ureditev hladilnic,

2. **oprema za izboljšanje in posodobitev tehnik skladiščenja,**
3. **oprema za nadgradnjo transportnih vozil za hladilno skladiščenje** ali transport v nadzorovani atmosferi,
4. specifična oprema za ohranjanje kakovosti pridelkov,
5. splošni stroški,
6. stroški za rekonstrukcijo obstoječih skladiščnih prostorov in hladilnic, in
7. druga oprema, vezana na izboljšanje kakovosti proizvodov.

Podintervencija raziskave in razvoj v sektorju sadja in zelenjave obravnava potrebe po krepitvi razvoja in inovacijske sposobnosti po novih znanjih na področju trajnostnega razvoja kmetijstva, uresničevanja okoljskih in podnebnih zavez na ravni EU ter zelenega in digitalnega prehoda, ki so v povezavi s horizontalnim ciljem. Podintervencija je usmerjena v povečanje produktivnosti, konkurenčnosti in tehnološkega razvoja pri pridelavi ter predelavi v sektorju sadja in zelenjave.

Cilj podintervencije raziskave in razvoj v sektorju sadja in zelenjave je spodbujanje raziskav ter eksperimentalnih in inovativnih proizvodnih metod, vezanih na **raziskave in razvoj na področju trajnostnih proizvodnih metod**, vključno z odpornostjo na škodljivce in bolezni živali ter blaženjem podnebnih sprememb in odpornostjo proti podnebnim spremembam, inovativnimi praksami in pridelovalnimi tehnikami, ki spodbujajo gospodarsko konkurenčnost in krepijo razvoj trga.

Upravičeni stroški za to podintervencijo so stroški nove opreme, materialni stroški in stroški za zaposlene za namen raziskav, in sicer:

1. **oprema za namen raziskovalne dejavnosti**, za izvedbo poskusov,
2. stroški zunanjih storitev za namen raziskovalne dejavnosti na področju ohranjanja tal, uporabe vode in prilagajanja podnebnim spremembam, alternativne zaščite rastlin pred boleznimi in škodljivci, razvoj tehnologij za povečanje produktivnosti in učinkovitejše skladiščenje, raziskave na področju pridelkov in postopkov, testiranje novih sort na različnih lokacijah, vpeljava umetne inteligence ter strojnega učenja v proces pridelave in predelave, in
3. drugi stroški in oprema, povezani z izvedbo raziskav.

2. Intervencija svetovanje in tehnična pomoč

Intervencija svetovanje in tehnična pomoč omogoča storitve svetovanja in tehnično pomoč, zlasti glede trajnostnih tehnik zatiranja škodljivcev in bolezni, trajnostne rabe fitofarmaceutskih sredstev, prilagajanja podnebnim spremembam in blaženja njihovih posledic.

Cilj intervencije svetovanje in tehnična pomoč se navezuje na raziskave in razvoj na področju **trajnostnih proizvodnih metod**, vključno z **odpornostjo na škodljivce in blaženjem podnebnih sprememb in odpornostjo na podnebne spremembe**, inovativnimi praksami in pridelovalnimi tehnikami, ki spodbujajo gospodarsko konkurenčnost in krepijo razvoj trga.

Upravičeni stroški iz intervencije svetovanje in tehnična pomoč za sofinanciranje izvedbe svetovanj in tehnične pomoči so:

1. stroški zunanjih storitev za izvedbo in pripravo svetovanj in tehnične pomoči za namen tehnologij pridelave, varstva rastlin, krepitve tržne usmerjenosti in povečanja konkurenčnosti, uvajanja digitalizacije v pridelavo,
2. materialni stroški izvedbe svetovanja in tehnične pomoči, in

3. stroški službenih poti in nastanitve za izvajalca oziroma člane OP.

3. Intervencija usposabljanje in izmenjava dobrih praks

Intervencija usposabljanje in izmenjava dobrih praks **spodbuja usposabljanja, vključno z mentorstvom in izmenjavo dobrih praks** med OP, ter omogoča povezovanje in tesnejše sodelovanje med njimi. Intervencija obravnava potrebe po učinkovitejši izmenjavi znanja in prenosu informacij med OP, s poudarkom na področjih finančnih spretnosti in podjetništva, trajnostnega upravljanja organizacij, uvajanja sodobnih tehnologij in digitalizacije, vključevanja okoljskih vsebin, povezanih s horizontalnimi cilji.

Cilj intervencije usposabljanje in izmenjava dobrih praks je vezan na raziskave in razvoj na področju trajnostnih proizvodnih metod, vključno z odpornostjo na škodljivce in blaženjem podnebnih sprememb in prilagajanjem podnebnim spremembam, inovativnimi praksami in pridelovalnimi tehnikami, ki spodbujajo gospodarsko konkurenčnost in krepijo razvoj trga.

Upravičeni stroški iz intervencije usposabljanje in izmenjava dobrih praks za sofinanciranje izvedbe usposabljanj in izmenjave dobrih praks so:

1. stroški zunanjih storitev za izvedbo in pripravo svetovanj in tehnične pomoči za namen tehnologij pridelave, varstva rastlin, krepitev tržne usmerjenosti in povečanja konkurenčnosti, uvajanja digitalizacije v pridelavo,
2. materialni stroški izvedbe svetovanja in tehnične pomoči, in
3. stroški službenih poti in nastanitve za izvajalca oziroma člane OP.

4. Intervencija promocija, obveščanje in trženje

Intervencija promocija, obveščanje in trženje je namenjena promociji, obveščanju in trženju, vključno z ukrepi in dejavnostmi, namenjenimi zlasti boljši ozaveščenosti potrošnikov o shemah kakovosti EU in pomenu zdrave prehrane ter diverzifikaciji in konsolidaciji trgov. Intervencija bo zagotovila povečanje tržne vrednosti proizvodov organizacije proizvajalcev s ciljem izboljšanja njihovega poslovanja.

Upravičeni stroški iz intervencije promocija, obveščanje in trženje za sofinanciranje izvedbe promocije, obveščanja in trženja so:

1. **storitve in material za udeležbo na sejnih**, zasedanjih in razstavah;
2. zunanje storitve za **razvoj znamk, logotipov**, specifičnih za OP;
3. zunanje storitve za namen potrošniško naravnane trženja, s poudarkom na ciljni skupini otrok in mladostnikov;
4. zunanje storitve za izvedbo promocije (na primer medijske kampanje, objava oglasov, literatura);
5. zunanje storitve za namen oglaševanja in informiranja na prodajnem mestu vključno z degustacijami in
6. zunanje storitve tiskanja na embalažo ali nalepke za namen promocije imena OP ter znamk.

5. Intervencija umik s trga za brezplačno razdelitev

Intervencija umik s trga za brezplačno razdelitev je **namenjena reševanju kriznih situacij na trgu** in posledičnemu zmanjšanju količin odpadnega sadja in zelenjave. Cilj intervencije je vezan na preprečevanje kriz in obvladovanje tveganj in je namenjena preprečevanju in reševanju kriznih motenj na trgih zadevnega sektorja.

Umik s trga se izvede z:

1. **brezplačno razdelitvijo dobrotelnim organizacijam** in ustanovam v skladu z določbami odoniranju hrane iz zakona, ki ureja kmetijstvo, za uporabo v njihovih dejavnostih pomoči osebam, za katere nacionalno pravo predvideva pravico do javne pomoči, zlasti zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev za preživetje, ali
2. **brezplačno razdelitvijo** kazenskim institucijam, **šolam in javnim izobraževalnim ustanovam** ter otroškim počitniškim domovom, bolnišnicam in domovom za ostarele pod pogojem, da so razdeljene količine dodatek h količinam, ki jih je ustanova kupila.

Upravičeni stroški za izvedbo umika s trga za brezplačno razdelitev so:

1. stroški kilometrine za uporabo prevoznega sredstva za izvedbo brezplačne razdelitve v višini 0,43 EUR za prevoženi kilometer;
2. stroški razvrščanja in pakiranja za brezplačno razdelitev.

Za finančno pomoč za umike s trga za brezplačno razdelitev (v EUR/100 kg) se upošteva [Priloga V Delegirane uredbe 2022/126/EU](#), kjer so navedeni stroški razvrščanja in pakiranja po posameznih vrstah sadja in zelenjave.

Za finančno pomoč za umike s trga za stroške razvrščanja in pakiranja (v EUR/t) se upošteva [Priloga VII Delegirane uredbe 2022/126/EU](#).

Za povrnitev stroškov prevoza se upoštevajo določbe drugega odstavka 25. člena [Delegirane uredbe 2022/126/EU](#).

OP mora pred načrtovanim umikom s trga za brezplačno razdelitev obvestiti inšpekcijo za varno hrano (v nadaljnjem besedilu: inšpekcija) pri Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: UVHVVR) v sedmih dneh pred izvedbo umika s trga, pri tem:

- navesti seznam proizvodov, ki bodo umaknjeni s trga, in njihove glavne značilnosti v skladu z ustreznimi tržnimi standardi iz [Delegirane uredbe Komisije \(EU\) 2023/2429](#) z dne 17. avgusta 2023 o dopolnitvi [Uredbe \(EU\) št. 1308/2013](#) Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s tržnimi standardi za sektor sadja in zelenjave, nekatere proizvode iz predelanega sadja in zelenjave ter sektor banan in o razveljavitvi [Uredbe Komisije \(ES\) št. 1666/1999](#) ter [izvedbenih uredb Komisije \(EU\) št. 543/2011](#) in [\(EU\) št. 1333/2011](#) (UL L št. 2023/2429 z dne 3. 11. 2023), (v nadaljnjem besedilu: [Delegirana uredba 2023/2429/EU](#)),
- navesti oceno količine vsakega zadevnega proizvoda, lokacijo proizvodov, namembni kraj ter kraj, v katerem se proizvodi, umaknjeni s trga, lahko pregledajo, ter načrtovani datum prevoza proizvodov,
- priložiti izjavo, da proizvodi, ki bodo umaknjeni s trga, ustrezajo veljavnim tržnim standardom, kot jih določa 29. člen [Delegirane uredbe 2022/126/EU](#).

Inšpekcijski pregled za umike s trga se izvede na naslednji način:

1. inšpekcija pri UVHVVR pri OP opravi pregled na kraju samem, ki je sestavljen iz pregleda dokumentov, evidenc obiranja ter pobiranja pridelkov, ustreznega označevanja proizvodov, skladiščenja in zalog, preverjanja identitete, fizičnega pregleda mase proizvodov, umaknjenih s trga (količin, ki so v skladiščnih prostorih), preverjanja skladnosti proizvodov z [Delegirano uredbo 2023/2429/EU](#) in izvajanja splošnih zahtev glede skladnosti pridelave na kmetijskih površinah, na katerih je bilo pridelano sadje oziroma zelenjava, ki je predmet umika s trga,
2. pregled zajema 100 % količine proizvodov, umaknjenih s trga, in
3. pregled se lahko izvede v prostorih OP ali v krajih prejemnikov proizvodov. Inšpekcija preveri skladnosti s pravili tržnih standardov (označevanje, razred, sorte, poreklo, distributer ali pakirnica), vodenje ločene evidence zalog iz umika in dokazno dokumentacijo o predaji proizvodov končnim prejemnikom.

Prejemniki proizvodov ravnajo v skladu s prvim odstavkom 28. člena [Delegirane uredbe 2022/126/EU](#).

Proizvodi za brezplačno razdelitev morajo biti označeni tako, ko je določeno v tretjem odstavku 25. člena [Delegirane uredbe 2022/126/EU](#).

Zapisnik inšpekcije pri UVHVVR agencija upošteva pri izplačilu sredstev.

6. Intervencija opustitev spravila

Intervencija opustitev spravila **zajema končanje trenutnega proizvodnega cikla** na območju pridelave OP, pri čemer so proizvodi dobro razviti ter neoporečne in zadovoljive tržne kakovosti. Intervencija je namenjena preprečevanju in reševanju kriz na trgu v sektorju sadja in zelenjave.

Cilj intervencije opustitev spravila je vezan na **preprečevanje kriz in obvladovanje tveganj**. Intervencija je namenjena preprečevanju in reševanju kriz motenj na trgih zadevnega sektorja.

Opustitev spravila se ne sme izvesti, če se na območju pridelave OP ne pridobivajo več proizvodi z običajnim proizvodnim postopkom (sezona pridelovanja je že minila). Opustitev spravila pomeni, da se z zemljišča ne odvzamejo proizvodi, primerni za prodajo in prehrano ljudi v času normalnega proizvodnega cikla, in ne pomeni uničenja proizvodov zaradi neugodnega vremenskega dogodka ali bolezni.

Izvajanje ukrepa ne **sme povzročiti nobenega negativnega vpliva na okolje ali fitosanitarnih posledic**. Če površina, prijavljena za opustitev spravila, ni upravičena do opustitve spravila, se spravilo ne sme izvesti. Ukrepi so dodatek k običajnim praksam pridelave kmetijskih pridelkov in ga preveri fitosanitarni inšpektor pri inšpekcijskem pregledu. Pridelki se glede na rastlinsko vrsto zadelajo v tla ali kompostirajo ali zmulčijo na zemljišču organizacije proizvajalcev ali njenih članov.

Najpoznejši rok v pridelovalni sezoni za uporabo intervencije za **opustitev spravila je do vključno 15. novembra** za vse vrste zelenjadnic, katerih pridelava je v tleh, in do **30. novembra** za vse sadne vrste.

Zneski nadomestil za opustitev spravila vključujejo finančno pomoč EU in prispevek OP proizvajalcev in se izplačajo na hektar ter se krijejo do 90 % najvišje ravni finančne pomoči za umike s trga, ki niso namenjeni brezplačni razdelitvi, iz [Priloge V Delegirane uredbe 2022/126/EU](#).

OP mora sedem dni pred načrtovano opustitvijo spravila pisno obvestiti inšpekcijo. V obvestilu navede površine, ki so predmet načrtovane opustitve spravila, in predvidene hektarske pridelke na zadevnih površinah.

Inšpekcijski pregled opravi inšpekcija pri UVHVVR pred izvedbo opustitve spravila in pri tem preveri kmetijske površine iz obvestila iz prejšnjega odstavka, da je zadevna površina dobro vzdrževana, da še ni prišlo do spravila pridelka, da je proizvod dobro razvit in ni poškodovan ter da je na splošno zdrav, zadovoljiv, plodovi so primerni za prodajo oziroma prehrano ljudi ter so v skladu z [Delegirano uredbo 2023/2429/EU](#). Intervencija ne sme imeti negativnega vpliva na okolje ali negativnih fitosanitarnih posledic, določenih v osmem odstavku 17. člena [Delegirane uredbe 2022/126/EU](#).

Inšpekcijski pregled se opravi po izvedbi opustitve spravila in pri tem preveri ali:

- je bila opustitev spravila pravilno izvedena,
- se je na površini, ki je bila prijavljena za opustitev spravila in do opustitve spravila ni bila upravičena, spravilo vseeno izvedlo, in
- se je pojavil negativen vpliv na okolje ali negativna fitosanitarna posledica, za katero je odgovorna OP.

Zapisnik inšpekcijskega pregleda agencija upošteva pri izplačilu sredstev.

7. Intervencija zavarovanje letine in proizvodnje

Intervencija zavarovanje letine in proizvodnje je namenjena zavarovanju letine in proizvodnje, ki **prispeva k varovanju dohodkov proizvajalcev**, kadar imajo izgube zaradi naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer, bolezni ali napadov škodljivcev, ter hkrati zagotavlja, da upravičenci sprejmejo potrebne ukrepe za preprečevanje tveganj.

Cilj intervencije zavarovanje letine in proizvodnje je preprečevanje kriz in obvladovanje tveganj, ter motenj na trgih zadevnega sektorja.

Upravičenec mora za namen izvajanja intervencije imeti **sklenjeno zavarovanje** za pridelke, kar **dokazuje z zavarovalno polico** za kmetijske pridelke za organizacijo proizvajalcev oziroma njene člane.

Upravičeni stroški so zavarovanja, ki jih OP sklene zase in za svoje člane.

OP ne sme uveljavljati več kot ene pogodbe za zavarovanje istega produkta z istega zemljišča. Zavarovanje pridelkov se lahko krije samo, če gre za pridelke v okviru OP, pri čemer je podlaga dogovor organizacije proizvajalcev z zavarovalnico za zavarovanje pridelkov.

OP je odgovorna za izbor primerne zavarovalnice z vidika konkurence na trgu, kar dokaže s predložitvijo tržno primerljivih pisnih ponudb najmanj treh ponudnikov, pri čemer je izbrala najugodnejšo ponudbo.

Zavarovalne police, ki jih sklenejo člani OP sami neposredno pri zavarovalnici, niso upravičene do sofinanciranja.

4.5 Finančne določbe in stopnje sofinanciranja po posameznih intervencijah in podintervencijah

Finančna pomoč se dodeli v obliki nepovratne finančne pomoči za dejansko nastale stroške iz intervencij in podintervencij. Finančna pomoč je sestavljena iz finančne pomoči Evropske unije in finančne pomoči Republike Slovenije.

Finančna pomoč EU je enaka znesku finančnih prispevkov članov OP, OP ali obeh in ne sme presežati 50 % dejanskih odhodkov, ter znaša največ 4,1 % ugotovljene vrednosti tržne proizvodnje OP. Stopnja financiranja je odvisna od vrste intervencij in podintervencij.

Finančna pomoč EU se lahko na zahtevo OP poveča s 50 % na 60 %, če OP prvič izvaja operativni program ali če gre za izvajanje intervencij, ki se nanašajo na raziskave in razvoj na področju trajnostnih metod, če gre za proizvodne metode in tehnike, ki se nanašajo na varovanje okolja, prispevajo k blaženju podnebnih sprememb, povečanju potrošnje sadja in zelenjave, preprečevanje kriz in tveganj.

Stopnje finančne pomoči po posamezni intervenciji in podintervenciji so različne in znašajo za:

- podintervencijo **načrtovanje in organizacija proizvodnje znaša 50 % upravičenih stroškov**,
- podintervencije **izboljšanje uporabe vode in gospodarjenje z njo, zmanjševanje količin nerazgradljivih odpadkov pri procesu pridelave in predelave, prilagoditev tehnologije pridelave sadja in zelenjave na podnebne spremembe in ohranjanje tal pri pridelavi sadja in zelenjave znašajo 50 % upravičenih stroškov**, ta stopnja pa se lahko poveča na 80%, če gre za odhodke, ki so povezani s ciljem spodbujanja tehnik in razvoja, ki so vezane na varovanje okolja in prilagajanje in blaženje na podnebne spremembe, in če ti odhodki predstavljajo najmanj 20 % odhodkov v okviru operativnega programa,
- **intervencijo izboljšanje kakovosti proizvodov 50 % upravičenih stroškov**,
- **intervencijo raziskave in razvoj v sektorju sadja in zelenjave 50 % upravičenih stroškov**, stopnja financiranja se lahko poveča na 80 %, če ti odhodki krijejo najmanj 5 % odhodkov v okviru operativnega programa;
- **intervencijo svetovanje in tehnična pomoč 50 % upravičenih stroškov**,
- **intervencijo usposabljanje in izmenjava dobrih praks 50 % upravičenih stroškov**;
- **intervencijo promocija, obveščanje in trženje 50 % upravičenih stroškov**,
- **intervencijo umik s trga za brezplačno razdelitev do 100 % stroškov**, če ta umik sadja in zelenjave znaša največ 5% tržne proizvodnje;
- **intervencijo opustitev spravila z zneski nadomestil za opustitev spravila, ki so izplačila na hektar, do 90 % najvišje ravni finančne pomoči za umike s trga**, ki niso namenjeni brezplačni razdelitvi,
- **intervencijo zavarovanje letine in proizvodnje do 50 % stroškov zavarovalnih premij**, ki jih vplačajo pridelovalci za zavarovanje pred izgubami zaradi slabih vremenskih razmer, ki se lahko izenačijo z naravnimi nesrečami in drugimi izgubami zaradi slabih vremenskih razmer ter izgubami, ki so jih povzročile rastlinske bolezni ali napadi škodljivcev.

Finančno leto je kmetijsko finančno leto.

4.6 Financiranje in vodenje operativnega sklada OP

Operativni sklad OP je oblikovan:

- iz **finančnih prispevkov članov OP oziroma same OP**,
- finančne pomoči EU,
- finančne pomoči RS, ki se dodeli OP, če jo predhodno odobri Evropska Komisija.

Operativni sklad mora biti vzpostavljen pred vložitvijo vloge za financiranje operativnega programa.

Finančni prispevek posameznega člana OP oziroma same OP **mora biti razviden iz knjigovodskih evidenc OP**. Če se finančni prispevki obračunajo iz lastnih sredstev OP, mora biti iz knjigovodskih evidenc razviden tudi prispevek posameznega člana proizvajalca k lastnim sredstvom OP.

5. PODROBNEJŠI POSTOPEK PRIDOBITVE SREDSTEV SOFINANCIRANJA

5.1 Vloga za financiranje operativnega programa

Vloga za financiranje operativnega programa mora vsebovati:

- podatke o vlagatelju (naziv organizacije, sedež ali naslov, davčna številka, matična številka poslovnega subjekta, kontakt pooblaščenice osebe (telefonska številka ali elektronski naslov));
- številko odločbe o priznanju OP v sektorju sadje in zelenjava;
- številko odločbe o odobritvi operativnega programa v skladu s pravilnikom, ki ureja priznanje OP;
- seznam intervencij in podintervencij, ki so vključene v operativni program;
- navedbo **obdobja financiranja** operativnega programa, **pri čemer se mora obdobje ujemati s potrjenim operativnim programom**;
- skenograme dokazil o odprtju računa za operativni sklad;
- skenograme dokazil o finančnih prispevkih članov in priznane organizacije proizvajalcev;
- **napoved višine zahtevane podpore po posameznih intervencijah ter podintervencijah** na podlagi vrednosti tržne proizvodnje v predhodnem koledarskem letu in glede na potrjen operativni program;
- navedbo vseh članov priznane OP. Imena in naslove vseh članov pridobi agencija po uradni dolžnosti.

Za namen izvajanja posameznih intervencij in podintervencij mora vloga za financiranje operativnega programa vsebovati:

- 1. v primeru naložb v prostorih ali na zemljišču člana OP ali odvisnih družb skenogram pogodbe z lastnikom oziroma solastnikom prostora ali zemljišča za naložbo, ki vključuje pogoj, da naložba ostane v posesti organizacije proizvajalcev in jo uporablja namensko ter je ne sme odtujiti v petih letih od dneva zadnjega izplačila sredstev z možnostjo odpisa v skladu s predpisanimi amortizacijskimi dobami, kljub morebitnemu izstopu člana iz organizacije proizvajalcev;
- 2. v primeru gradenj in rekonstrukcij skenogram pravnomočnega gradbenega dovoljenja, če je tako predpisano z gradbenim zakonom;
- 3. v primeru naložb v namakalne sisteme:
 - skenogram pravnomočne odločbe o uvedbi namakalnega sistema v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča,
 - skenogram pravnomočnega vodnega dovoljenja v skladu s predpisi, ki urejajo vode, ki mora biti veljavno še najmanj 10 let od zaključka investicije. Vodno dovoljenje podeli za to pristojen organ, če je odvzem vode skladen z Načrtom upravljanja voda,
 - skenogram načrta postavitve namakalnega sistema;
- 4. v primeru načrtovanih posegov v okolje, za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje, v skladu s predpisi ki urejajo posege v okolje, skenogram dokazila o izvedeni

presoji vplivov na okolje (okoljevarstveno soglasje) oziroma predhodnem postopku presoje, če so preseženi pragovi, določeni v predpisih, ki urejajo posege v okolje;

- 5. v primeru posegov, ki ne dosejajo pragov določenih v predpisih, ki urejajo posege v okolje, za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje kot določajo predpisi, ki urejajo varstvo narave, ali pa imajo lahko zaradi izvajanja intervencij SN SKP bistven vpliv na varovana območja, skenogram mnenja organa, pristojnega za varstvo narave;
- 6. v primeru postavitve ali vzdrževanja objekta na območju, ki je varovano na podlagi predpisa o varstvu kulturne dediščine, skenogram soglasja za poseg v skladu s predpisom, ki ureja varstvo kulturne dediščine;
- 7. skenogrami ustreznih dokazil o skladnosti načrtovanih objektov s prostorskimi akti in s predpisi o urejanju prostora (mnenje o skladnosti s prostorskim izvedbenim aktom občine pred izdajo gradbenega dovoljenja);
- 8. skenogram dokazila o sklenitvi zavarovanja za pridelke za organizacijo proizvajalcev oziroma njene člane (zavarovalna polica).
- Sestavni del vloge za financiranje operativnega programa so tudi izjave organizacije proizvajalcev:
 - da ni prejela financiranja za enak predmet podpore;
 - da bo ravnala v skladu z naslednjimi predpisi: Uredbo 2021/2115/EU, Uredbo (EU) št. 1308/2013, Delegirano uredbo 2022/126/EU, Izvedbeno uredbo 2022/1475/EU, Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/891, Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2017/892, in to uredbo,
 - da ji ni dodeljena finančna pomoč za isti sektor iz intervencije spodbujanje kolektivnih oblik sodelovanja v kmetijskem in gozdarskem sektorju iz SN SKP;
 - da na dan vložitve vloge za financiranje operativnega programa nima neporavnanih zapadlih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, v višini, ki presega 50 eurov;
 - da ni v postopku zaradi insolventnosti ali postopku prisilnega prenehanja, kakor ju določa zakon, ki ureja finančno poslovanje.

5.2 Rok za vložitev vloge za financiranje operativnega programa in odločba o pravici do sredstev

Vloga za financiranje operativnega programa se vloži na Agencijo najpozneje do 15. septembra pred letom, v katerem se začne izvajanje operativnega programa.

Vlogo za financiranje operativnega programa vlagatelj ali njegov pooblaščenec izpolni elektronsko in jo vloži v elektronski obliki, podpisano s kvalificiranim elektronskim podpisom.

Vnos in oddaja vloge poteka elektronsko z digitalnim potrdilom vlagatelja ali njegovega pooblaščenca preko aplikacije PRPV2327.

Agencija vzpostavi spletno vstopno mesto na enotni vstopni točki na naslovu: <https://ekmetijstvo.gov.si> - Prijava v arsktrp (gov.si), na katerem se vlagatelj ali njegov pooblaščenec (v nadaljevanju: vlagatelj) z veljavnim digitalnim potrdilom ali s pomočjo storitve SI-PASS prijavi v informacijski sistem Agencije.

Agencija izda odločbo o pravici do sredstev najpozneje do 15. decembra v letu oddane popolne vloge.

V odločbi o pravici do sredstev se odloči o financiranju intervencij in podintervencij, upravičenosti stroškov, upravnih stroških in stroških osebja in tudi o obveznostih glede na vrsto intervencije in podintervencije.

Za posamezno intervencijo in podintervencijo se določi višina sofinanciranja po posamezni intervenciji in podintervenciji, ki se izplača na podlagi poročila, če so izpolnjeni pogoji iz intervencij in podintervencij.

V odločbi o pravici do sredstev se določi obdobje financiranja operativnega programa.

5.3 Pridobitev sredstev na podlagi poročila in rok za vložitev poročila

Upravičenec z namenom pridobitve sredstev iz **odločbe o pravici do sredstev posreduje na agencijo poročilo** o izvajanju intervencij in podintervencij iz operativnega programa skupaj z vsemi dokazili **do 15. februarja po vsakem letu izvajanja operativnega programa**. Zadnji rok za vložitev **poročila je 15. februar 2029, za izplačilo operativnega programa po opravljenih pregledih pa 30. junij 2029.**

Upravičenec z namenom pridobitve sredstev **iz odločbe o pravici do sredstev posreduje na agencijo poročilo o izvajanju intervencij in podintervencij** iz operativnega programa, ki mora vsebovati:

- podatke o vlagatelju (naziv organizacije, sedež ali naslov, davčna številka, matična številka poslovnega subjekta, kontakt pooblaščenice osebe (telefonska številka ali elektronski naslov);
- številko odločbe o priznanju OP v sektorju sadje in zelenjava;
- številko odločbe o odobritvi operativnega programa v skladu s pravilnikom, ki ureja priznanje OP;
- seznam intervencij in podintervencij, ki so vključene v operativni program;
- imena in naslove vseh članov priznane OP;
- skenograme dokazil o finančnih prispevkih članov in priznane OP v operativni sklad;
- dokazila o izvajanju posameznih intervencij in podintervencij iz operativnega programa, ki se morajo glasiti na ime upravičenca, ki med drugim vključujejo opis izvedenih aktivnosti v okviru posamezne intervencije in podintervencije; navedbo višine zaprosenih sredstev; skenograme dokazil o izdatkih, skenograme računov, skenograme dokazil o plačilu računov, tržno primerljive pisne ponudbe najmanj treh ponudnikov za upravičene stroške, pri čemer se pri izplačilu sredstev upošteva vrednost ponudbe z najnižjo ceno oziroma če gre za stroške nižje vrednosti eno ponudbo; izpis iz ločenih knjigovodskih evidenc, iz katerega so razvidni vsi poslovni dogodki v zvezi z izvedbo intervencij in podintervencij; dokazila o izvedbi operativnega programa, iz katerih so razvidne lokacije (KMG-MID, GERK, parcelna številka, naslov) posameznih aktivnosti; dokazila za stroške materiala: evidence o porabi materiala vključno z datumom porabe, količino in lokacijo (KMG-MID, GERK, parcelna številka, naslov) uporabe oziroma porabe, datumsko in lokacijsko označene fotografije porabe oziroma ostanke materiala, ali druga dokazila o namenu uporabe materiala; dokazila za zunanje storitve, iz katerih je razvidno, da je bila storitev izvedena in da se z njo uresničujejo cilji operativnega programa; datumsko in lokacijsko označene fotografije o izvedenih aktivnostih programa; dokazila za stroške osebja (časovnica, plačilna lista, dokazilo o izplačilu plače, davkov in prispevkov, dokazila o izvedenih aktivnostih na posamezni intervenciji, pogodba za delo na operativnem programu, aneks k pogodbi o zaposlitvi v primeru zaposlenega v OP), nastale v okviru izvajanja posameznih intervencij in podintervencij.

Dodatna dokazila za upravičene stroške za intervencije in podintervencije iz načrtovanja proizvodnje, izboljšanja uporabe vode in gospodarjenje z njo, zmanjševanje količin nerazgradljivih odpadkov pri procesu pridelave in predelave, prilagoditev tehnologije pridelave sadja in zelenjave na podnebne spremembe, ohranjanja tal pri pridelavi sadja in zelenjave, izboljšanje kakovosti proizvodov in raziskave in razvoj v sektorju sadja in zelenjave so:

- če gre za naložbo v ureditev zahtevnih ali manj zahtevnih objektov in se finančna pomoč dodeli podlagi dejansko nastalih stroškov, mora upravičenec imeti pravnomočno uporabno dovoljenje, če je tako predpisano z gradbenim zakonom, in skupaj z računom priložiti: končno gradbeno situacijo, ki jo potrjuje nadzornik, izvajalec del in upravičenec, in projektno dokumentacijo izvedenih del, na podlagi katere je bilo izdano uporabno dovoljenje;
- če gre za ureditev enostavnega ali nezahtevnega objekta in se finančna pomoč dodeli na podlagi dejansko nastalih stroškov, mora upravičenec skupaj z računom priložiti: datumsko in lokacijsko označene fotografije objekta, s katerimi izkazuje izvedbo naložbe in uporabo materialov in popis del in stroškov, ki so nastali v okviru izvedene naložbe;
- upravičenec mora v primeru gradenj in rekonstrukcij voditi in hraniti knjigo obračunskih izmer, ki mora biti pripravljena v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov, in pravilnikom, ki ureja gradbišče. Knjiga obračunskih izmer ni potrebna le v primeru, ko upravičenec izvaja izključno manjša obrtniška dela, kot so npr. pleskanje, fasaderska dela itd. Če so obrtniška dela del gradnje oziroma rekonstrukcije, je vodenje in hramba knjige obračunskih izmer obvezna. Knjigo obračunskih izmer mora upravičenec hraniti na kraju samem ter jo predložiti na zahtevo agencije;
- če gre za naložbo v nakup opreme za obstoječi objekt, ki je v skladu s predpisi, ki urejajo graditev in razvrščanje objektov, zahtevni ali manj zahtevni objekt in upravičenec ob vložitvi vloge za financiranje operativnega programa ni imel pravnomočnega uporabnega dovoljenja, mora to dovoljenje imeti pred izplačilom sredstev, če je za ta objekt v skladu z gradbenim zakonom, treba pridobiti uporabno dovoljenje;
- če je predmet naložbe skrita oprema, se računu priloži datumsko in lokacijsko označena fotografija vgrajene opreme v času vgradnje (pred vgraditvijo in po njej) ter tehnično dokumentacijo te opreme;
- če gre za nakup opreme, stroja ali mehanizacije, mora biti iz računa razviden tip in serijska številka opreme, stroja ali mehanizacije. Če na računu ni podrobne specifikacije, iz katere je razviden najmanj tip in serijska številka opreme, stroja ali mehanizacije, vključno s programsko opremo, se poleg računa priloži dobavnica, naročilnica ali drug dokument, ki vsebuje specifikacijo, iz katere je razviden najmanj tip in serijska številka opreme, stroja ali mehanizacije, vključno s programsko opremo, pri čemer mora biti z računa razviden sklic na te dokumente.

Dodatna dokazila za upravičene stroške za podintervencijo prilagoditev tehnologije pridelave sadja in zelenjave na podnebne spremembe so: potrdilo strokovnega sodelavca Javne službe v sadjarstvu, da sorta spada med podnebno prilagojene sorte in certifikat o ekološki pridelavi semena.

Dodatna dokazila za upravičene stroške za podintervencijo izboljšanja uporabe vode in gospodarjenju z njo:

- dokazila o izvedbi namakanja;
- za izvajanje točke (a) četrtega odstavka 11. člena [Delegirane uredbe 2022/126/EU](#) tehnična dokazila

o odstotkih za minimalne ciljne prihranke vode pri naložbah v skladu s [Prilogo V Izvedbene uredbe 2022/1475/EU](#).

Dodatno dokazilo za upravičene stroške za intervencije in podintervencije izboljšanja uporabe vode in gospodarjanje z njo, ohranjanje tal pri pridelavi sadja in zelenjave in opustitev spravila je navedba lokacije (KMG-MID, GERK, parcelna številka, naslov) in skupne površine namakalnega območja (v hektarjih) za naložbe v namakanje, opustitev spravila, izboljšano uporabo vode in odgovorno gospodarjenje z njo ter izboljšano ohranjanje tal v skladu s [Prilogo V Izvedbene uredbe 2022/1475/EU](#).

Dodatno dokazilo za upravičene stroške za podintervencijo izboljšanje kakovosti proizvodov te uredbe je dokazilo za nadgradnjo vozil (homologacija) pri podintervenciji izboljšanje kakovosti proizvodov.

Dodatna dokazila za upravičene stroške za intervencije iz svetovanje in tehnična pomoč in usposabljanje in izmenjava dobrih praks so:

– dokazila o izvedbi usposabljanja in izmenjave dobrih praks oziroma svetovanja ali tehnične pomoči,

iz katerih je razvidno, da je bila storitev izvedena in da se z njo uresničujejo cilji operativnega programa (fotografije izvedenih aktivnosti, lista prisotnosti udeležencev, potrdilo o izvedbi aktivnosti);

– dokazila za službene poti za člane organizacije proizvajalcev oziroma zaposlene v organizaciji proizvajalcev na operativnem programu (potni nalog, vozovnice, nastanitev, poročilo o službeni poti, ki vključuje dokazila o izvedbi aktivnosti, pogodba oziroma aneks k zaposlitvi).

Dodatna dokazila za upravičene stroške za intervencijo promocija, obveščanje in trženje so:

– dokazila o promociji: datumsko in lokacijsko označene fotografije izvedenih aktivnosti, promocijski material, filmi, zgibanke, povezave do spletnih strani in druga dokazila (upravičenec en izvod promocijskega materiala posreduje na agencijo);

– dokazila o številu intervencij za promocijo, komuniciranje in trženje po posameznih ciljeh, kot je navedeno v točkah (h) in (i) 46. člena [Uredbe 2021/2115/EU](#) v skladu s [Prilogo V Izvedbene uredbe 2022/1475/EU](#).

Dodatna dokazila za upravičene stroške za intervencijo Umik s trga za brezplačno razdelitev člena te uredbe so: za uveljavljanje stroškov prevoza pri umiku s trga z brezplačno razdelitvijo s strani organizacije proizvajalcev podpisan dokument, ki vsebuje: naziv in naslov skladiščnih prostorov, v katerih je bil pridelek, ki je bil predmet umika s trga z brezplačno razdelitvijo (v nadaljnjem besedilu: kraj prevzema), naziv in naslov kraja dostave pridelka, ki je bil predmet umika s trga za brezplačno razdelitev, količino in vrsto pridelka, ki je bil predmet umika s trga za brezplačno razdelitev, razdaljo med krajem prevzema in krajem dostave pridelka, skenogram dokumentacije, ki dokazuje odpremo, prevoz in dostavo oziroma prevzem pridelka, ki je bil predmet umika s trga za brezplačno razdelitev s strani organizacij ali ustanov, skupaj z navedenimi količinami pridelka (tone), datumsko in lokacijsko označene fotografije o izvedbi umika in zapisnik inšpekcijskega pregleda, iz katerega je razvidna skladnost proizvodov s tržnimi standardi [Deleqirane uredbe 2023/2429/EU](#) oziroma splošnimi zahtevami glede skladnosti pridelave oziroma ustreznim označevanjem proizvodov; za uveljavljanje stroškov razvrščanja in pakiranja pri umiku s trga za brezplačno razdelitev s strani OP podpisan dokument, ki vsebuje: količino in vrsto pridelka, ki je bil predmet umika s trga za brezplačno razdelitev in je bil sortiran, pakiran in označen, skenogram dokumentacije, ki dokazuje prevzem pridelka, ki je bil predmet umika s trga, s strani organizacij in ustanov, dokazilo, da je bil pridelek pakiran in označen v

skladu s tretjim odstavkom 25. člena Delegirane uredbe 2022/126/EU in zapisnik inšpekcijskega pregleda, iz katerega je razvidna skladnost s tržnimi standardi oziroma splošnimi zahtevami glede skladnosti pridelave oziroma ustreznim označevanjem proizvodov.

Dodatno dokazilo za upravičene stroške za intervencijo Opustitev spravila je zapisnik inšpekcijskega pregleda, iz katerega je razvidno izpolnjevanje dodatnih zahtev v zvezi z opustitvijo spravila, da je opustitev spravila izvedena samo na površinah, ki so upravičene, in pri tem ni bil povzročen negativni vpliv na okolje ali negativne fitosanitarne posledice.

Če se ugotovi dvojno uveljavljanje stroškov oziroma izdatkov, agencija pri obravnavi dokazil o izvajanju intervencij in podintervencij iz operativnega programa za povračilo upravičenih stroškov priglašen strošek oziroma izdatek vlagatelja ne izplača.

5.4 Hramba dokumentacije in obveznosti upravičenca

Upravičenec mora vso dokumentacijo, ki je podlaga za pridobitev, izplačilo sredstev ali ugotavljanje izpolnjevanja obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev v okviru operativnega programa, **hraniti še najmanj pet let od dneva zadnjega izplačila sredstev.**

Upravičenec, vključno z njegovimi člani ali zadevnimi predstavniki, ki izvaja operativni program, agenciji, ministrstvu, revizijskemu organu in drugim nadzornim organom mora omogočiti pregled na kraju samem in dostop do dokumentacije, ki je bila podlaga za pridobitev sredstev.

Upravičenec mora sofinancirane naložbe uporabljati namensko ter jih ne sme odtujiti v petih letih od dneva zadnjega izplačila sredstev.

Upravičenec mora kljub prekinitvi izvajanja operativnega programa uresničiti dolgoročne cilje in pričakovane koristi večletnih obveznosti operativnega programa, kot so kmetijsko-okoljski-podnebni cilji.

Upravičenec, ki pridobi sredstva, mora biti pet let od dneva, v katerem je bilo izvedeno zadnje izplačilo sredstev, priznan na podlagi pravilnika, ki ureja priznanje OP.

6. KONTROLNI SISTEM

6.1 Nadzor in spremljanje izvedbe intervencij in podintervencij

Agencija vzpostavi kontrolni sistem za preverjanje izpolnjevanja zahtev iz intervencij in podintervencij.

Kontrolni sistem je **sestavljen iz upravnih pregledov in pregledov na kraju samem**, s katerimi je mogoče ugotoviti vsa dejstva in okoliščine, ki so pomembni za odločitev glede programov in izplačil sredstev ter izpolnjevanje obveznosti iz odločbe o pravici do sredstev.

Pri upravnem pregledu in pregledu na kraju samem se pri pregledu izpolnjevanja zahtev iz posamezne intervencije in podintervencije **uporabijo vsi uradno pridobljeni podatki**.

Pri odločanju o izplačilu sredstev in uporabi upravnih sankcij se uporabijo tudi ugotovitve iz pravnomočne prekrškovne odločbe drugega pristojnega organa, dokončnega poročila ali končnega akta pristojnega nadzornega ali revizijskega organa ali drugega dokumenta, ki ga agencija pridobi v postopku odločanja o upravičenosti do izplačila sredstev in uporabi upravnih sankcij.

Nadzorstveni pregled je pregled, ki ga opravi agencija, za preverjanje izvedenih pregledov na kraju samem.

Pri posameznih upravičencih, pri katerih je bil v tekočem finančnem letu izveden pregled na kraju samem, se lahko z nadzorstvenim pregledom delno ali v celoti ponovijo že opravljeni pregledi na kraju samem ali se nadzorstveni pregled izvede hkrati s pregledom na kraju samem. Če je po pregledu na kraju samem ponovno opravljen pregled na kraju samem ali nadzorstveni pregled, se pri ugotavljanju zahtev iz posamezne intervencije in podintervencije za izplačilo sredstev presojujejo ugotovitve iz vseh zapisnikov o pregledih.

Agencija lahko za posamezno finančno leto zmanjša kontrolo deleža stroškov iz drugega odstavka tega člena na najmanj 20 %, če je stopnja ugotovljenih kršitev v okviru zadevne intervencije ali podintervencije v preteklem finančnem letu nizka in je vzpostavljen zanesljiv sistem upravnih pregledov.

Pregled na kraju samem se pri posameznem upravičencu lahko izvede večkrat. Kadar je ustrezno, se na kraju samem lahko sočasno opravi več pregledov pri posameznem upravičencu, če je ta prejemnik finančne pomoči iz naslova različnih intervencij.

Kontakti in pomoč uporabnikom:

Informacijska pisarna Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja

Telefonska številka:

01/ 580 77 92

Elektronski predal:

aktrp@gov.si